

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приплати донесеня по 3) с. від стрічки.

Зміна парламентарного положеня.

(X) Про сю справу подає визначний посол з чеської шляхти барон Періш свій голос у віденській Konserv. Korrespondenz.

Від памятної ночі 8. червня 1900 р., по котрій серед галабурдної обструкції сесія державної ради так нагло закінчила ся, може ще по ніякій сесії не розійшла ся державна рада в так неясних відносинах як по теперішній. Ранною весною 1903. р. парламентарні відносини так заострили ся, що всі сторонництва а також і правительство втратили всяку надію на яку небудь поправу положеня. Лише тим дасть ся пояснити, що в перших тижнях сего року міродатні круги не вчинили ані кроку до уздоровлення відносин. Колиж в марци с. р. зібрала ся державна рада, велика часть послів була сеї хибної думки, що правительство бажає лише вибору делегацій, а відтак знов буде послугувати ся §. 14-им. Такий погляд викликав з всіх сторін бажанє, уладити невідрадіні відносини в державній раді і розпочали ся так з правіці як і з лівиці відповідні змаганя. Коли заходи підняті лівицею можна вважати зовсім невдалими, то почин польського Кола довів до переговорів супротивних сторін і сьогодні може лише той уважати ціле положенє безнадійним, хто бажав би удержати нинішній розлад парламентарний. Коли до сего додати, що рада державна в справі відроченя вибору делегацій, якнебудь би про се говорити, всеж таки віднесла певного рода побіду, то можна положенє справ назвати таким, яке від довшого вже часу в перший раз не виключає зміни або навіть поправки.

Особливо, пише бар. Періш, зовсім природно зависиме се від чеських сторонництв, чи сповнять ся надії, покладані на нову сесію державної ради. По всіх подіях останних часів зовсім негодить ся нині з поважним лицем проповідувати про соблазн обструкції; але й нині се порадно розважати про її пригідність.

Не треба нині заманювати ся тим, що деякі парламентарні сторонництва зовсім відмінне займають становище що-до того переконаня, що правительство не почне нічого в справі вдоволення чеської обструкції. Через те відпадає передовсім проклямова на цілє чеської обструкції, щоби супроти німецького страху поставити чеське насильство, а чеські послі мають також обовязок замість негативних цілєй поставити також позитивні. Через те, що сторонництва в державній раді змінили свої дотеперішні становища, не може бути наміром приверненє давньої правіці; се зрозуміле для кожного, що знає обставини. Але з другого боку не можна сумнівати ся, що мають бути усунені перепони, які розділяють чеські сторонництва від їх управнених домагань, а навіть, що змагають до вирівнаня

найострійших сїрних питань чесько-німецької боротьби і до заведеня ладу в парламенті. Се, що свого часу загнало Чехів в обструкцію, цілковита байдужність міродатних чинників в парламенті і поза тим, тепер уже устало, а з сею причиною для обструкційної політики упадає она сама, бо була би зовсім безосновна і безцільна.

За тим, щоби політичному розумови чеських сторонництв приписати зміну їх тактики, промовляють важні причини котрі вказують на конечність і імовірність такого кроку. В Угорщині приступають до розправи над угодою і цловою тарифою. В обидвох сих справах буде угорське правительство під напором свого сойму боронити скрайно угорського становища. Як боєстно нераз мусить австрійське правительство відчувати недостачу рішучости сторонництв в державній раді, коли оно було приневолене в тих многих, для австрійського господарства важних питаннях цлово-тарифових уступати перед угорськими домаганями. Австрійське правительство знало вправді, що австрійське становище що-до многих цлово-тарифових позицій підчас розправ в комісії мало за собою велику більшість населеня і державної ради, але розаяк та більшість не могла уявити ся, то австрійське правительство не мало сеї опори, яку мало в такій мірі правительство угорське; так склало ся, що ані одно з тих важних домагань не вийшло до начерку цлової тарифи. Можна ще пробувати в тім згляді поправки і вже задля того можна припускати, що змінене положенє, що крайна пора приневолять чеські сторонництва приспішити як найскорше довершенє цлово-тарифових нарад, чого домагають ся могутні аграрні сторонництва обох народів в Чехах.

Але й заграничні обставини, приневолюють чеські сторонництва до успішної роботи в парламенті. Вправді нема чого бояти ся, щоби в найблизших часах могло прийти до поважних замотань, але перед нашими очима приготовляють ся нові комбінації, котрі нашу монархію можуть приневоляти на довгий час до рішучих постанов. А як важко впливають такі постанови на внутрішнє положенє держави, о тім міг кожний переконатися, хто слїдив пильно внутрішню і внїшню політику за останних 7 літ. Роботячого парламенту не можна в таким случаю обминути. Множать ся отже позначки зміни в парламенті, а се спонукує чеські сторонництва до роздумуваня, чи їх тактика в новій сесії і при зміні положеню може остати така, як доси.

Япаньско-російська війна.

Перша сухопутна стріча.

Виправа ген. Мищенко під Ченчу і тамошня оружна стріча з Япанцями, як доносить

російська телеграфічна агенція в Ліюан, випала вельми корисно для Росіян, бо принесла неприятелеви десять разів більші страти, чим Росіянам. Після корейських донесень Япанці стратили 50 убитих, а 120 ранених, яких з трудом при помочи Корейців перенесено до головної япаньської кватяри. Замішанє між Япанцями підчас битви було таке велике, що стратили зовсім боєвий порядок, а навіть вивисли аж дві фани Червеного Хреста, очевидно на знак, що хотять піддати ся. Серед Росіян в Ліюан викликав сей щасливий вислід першої борби величезне одушевленє. — З того донесеня видно, які навіть урядові рапорти Япанців брехливі, а що дійсно так є, на се найліпшим доказом, що Япанці зовсім не гнали ся за ген. Мищенком, хотїй по одержаній підмозї могли і повинні були се вчинити. Однак мали стілько до діла зі своїми раненими, що залишили всяке переслідуванє.

Поворот «Варяжців».

Залога затопленого Япанцями в пристани Чемульпо російського боєвого панцирника «Варяга» прибула вчєра о год. 1¹/₂ пополудни до Одеси на бельгійськїм кораблі «Малага». Коли засигналізовано приближенє корабля, вирушили назустріч прибуваючим чайки і менші кораблі з публикою і музиками. Командант пристани розділив межі залогу «Варяга» ордері і відзначеня. Шкільна молодїж творила шпалїри на улицах. Витали їх як героїв, бо і справді підчас наглого і переважаючого наскоченя Япанців залогі обох російських кружівників «Варяга» і «Корейця» бороли ся з великою хоробростию. З листів, які вже з дороги писали матрози до своїх родичів, можна набрати понятя про страховини такої морської борби. Цїлий «Варяг» в протягу пів години був подїравлений як решето, одержавши великий пробїй під водою, переохилив ся був цілком на сторону і в сеї спосіб лежачи на водї, завернув ся до пристани. Цїлий поміст був зіллятий людскою кровю, яка воняла так, що ратуємим російським моряків чужосторонним матрозам робило ся млїсно. Всього було видко порозривані туловища і члени людського тіла. Чудно, що «Корєць», який ішов туй за «Варягом», вийшов з битви майже зовсім не ушкоджений і не мав навіть в людях значних страт; цофнувши ся до пристани, его командант, по виратованю залогі, висадив корабель у воздух, щоби не дістав ся в руки Япанців. Але і Япанцям не уїшло тоді без страт; один їх кружівник потонув від «варяжских» куль таки в пристани і ще другого дня сторчали его щогли з води, які відтак Япанці казали підплавати, щоби перед очима європейських кораблів закрити свою страту. «Варяга» Япанці мають надїю витягнути з води, але знатоки твердять, що се їм не удасть ся, бо в Чемульпо приплив і відплив моря є дуже значний і нахальний, так що закаламучє воду в пристани і тим намулом вкортці занесе цілого «Варяга» і тим самим збільшить его тягар в тров-четверо. При тім з причини каламутної води є утруднена робота для нурків, навіть мимо найсильнїйших електричних рефлекторів, а «Варяг» лежить на 19 метрів під поверхнею моря.

Корейці в російській службі.

Daily Mail доносить, що Росіяни взяли до служби 1000 корейських воєків, які прийняли

